

N:o 87.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 8 maj 1894.

— — — — Andra Kammaren den 8 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af väckt motion, om ändring i 32 § värnpligtslagen.

(Lagutskottets utlåtande n:o 44.)

Till Konungen.

Hos Riksdagen har framställning gjorts om sådan ändring af 32 § värnpligtslagen och andra i sammanhang dermed stående lagrum, att den stadgade årliga mönstringen af värnpligtige, som icke under årets lopp inkallats till tjenstgöring, måtte upphöra samt den i samma paragraf stadgade uppgift om bostad blifva obligatorisk och kunna genom vederbörande presterskap eller häradsskrifvare till befälet aflemnas.

Till stöd för denna framställning har anförts, att mönstringen orsakade statsverket ej obetydliga utgifter samt vederbörande befäl och värnpligtige mycken tunga utan motsvarande nytta. Paragrafen innehölle medgifvande af befrielse från inställelse vid mönstring för de värnpligtige, som till befälet aflemnade tillförlitlig uppgift om sin bostad. Genom detta medgifvande skulle det förhållande kunna uppstå, att samtliga värnpligtige inom ett kompaniområde uteblefve från mönstringen, och i sådant fall vore tjenstemannens resa utan ändamål. Bestämmelsen om mönstring syntes på grund häraf, såsom temligen betydelselös, böra utgå, och anmälningsskyldigheten i stället upphöjas till regel. En ej ringa lättnad för de värnpligtige vore,

Bih. till Riksd. Prot. 1894. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 18 Häft. (N:is 87—90). 1

om ifrågavarande anmälningsuppgift finge aflemnas till vederbörande presterskap eller mantalsskrifningsförrättare för vidare befordran till befälet i sammanhang med andra uppgifter, som af nämnde tjenstemän aflemnades.

Enligt Riksdagens mening lär det icke kunna förnekas, att den uti förevarande paragraf påbudna mönstring är i princip riktig. Den var afsedd att stärka sambandet mellan befälet och de värnpliktige, att tjena till att hos de senare vidmagthålla uppfattningen om deras egenskap såsom krigsmän och gifva det förra ökadt tillfälle att — vid granskning af inskrifningsböckerna, som de mönstringsskyldige vid förrättningen skola medföra — lemna erforderliga upplysningar om de värnpliktiges tjensteställning och undanröjda möjligen befintliga villfarelser i fråga om de förpligtelser, som med denna ställning äro förbundna. Sedan i värnpligtslagen blifvit infördt ett medgifvande för värnpliktige att i stället för personlig inställelse vid mönstringen aflemna till befälet tillförlitlig uppgift om bostaden, visar dock erfarenheten, att endast ett fåtal värnpliktige inställa sig vid dessa mönstringar. Under sådana omständigheter synes det böra ifrågasättas, att de kostnader för statsverket, som äro förenade med ifrågavarande förrättningar, skulle kunna för statsverket besparas, i det att mönstringarna borttoges och ersattes med en ovilkorlig skyldighet för de värnpliktige att anmäla deras bostad.

Enligt hvad utskottet fått sig meddeladt, uppgingo mönstringskostnaderna år 1892 i medeltal för hvarje inskrifningsområde till 826 kronor 75 öre. För rikets 30 regementens och corpsers inskrifningsområden har således kostnaden uppgått till omkring 25,000 kronor.

På grund af hvad sålunda anförts, får Riksdagen anhålla, att Eders Kongl. Maj:t måtte låta utreda, huruvida den i 32 § värnpligtslagen stadgade mönstring må kunna upphöra, och, der detta finnes kunna ske, om möjligt redan för nästkommande Riksdag framlägga förslag till de ändringar i värnpligtslagen, som i sådant afseende finnas nödiga.

Stockholm den 8 maj 1894.

Med undersätlig vördnad.
